

БОЛОВСРОЛ,
СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД УХНААГИЙН ХҮРЭЛСҮХИЙН ИВЭЭЛ ДОР

“ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ - ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛ” УЛСЫН ХОЁРДУГААР ЗӨВЛӨГӨӨН - 2018

ХҮҮХДИЙН ХҮМҮҮЖИЛ ТӨЛӨВШИЛ: БОЛОМЖ, ШИЙДЭЛ

МУБИС

Г.Цогзолмаа, доктор, дэд профессор
Н.Оюут-Эрдэнэ, магистр
Ш.Ичинхорлоо доктор, профессор
О.Жаргалсайхан, магистр
Т.Булганзаяа, магистр

ХҮҮХДИЙН ХҮМҮҮЖИЛ ТӨЛӨВШЛИЙГ ХЭРХЭН ОЙЛГОХ ВЭ?

- Гэдэс цатгалан, мөр бүтэн байхын нэр биш
- Зөвхөн сургууль, багш, эцэг эхийн үүрэг биш
- Нэг удаагийн кампанит ажил биш
- Хүүхдэд бусдаас/гаднаас эзэмшүүлдэг зүйл биш

**ХҮМҮҮЖИЛ БОЛ
ХҮҮХЭД ... НИЙГМИЙН
ХЭМ ХЭМЖЭЭГ ӨӨРИЙН
ЭРХЭМ ЗАН ЧАНАР
БОЛГОХ ҮЙЛ ЯВЦ**
/Ш.ИЧИНХОРЛОО/

ХҮҮХДИЙН ХҮМҮҮЖИЛ ТӨЛӨВШИЛ: ТОДОРХОЙЛОЛТ

- **Төлөвшил** - хүн хөгжих үйл явцын үр дүн ... урт удаан хугацааны туршид явагддаг. Хүний хөгжилд чанарын өөрчлөлт бий болж тэр нь тогтворжин хүнд тогтонги чанар болон шингэхийг хэлнэ (Хүний хөгжлийн сэтгэл судлал)
- **Нийгэмшил** - хувь хүн нийгмийн болон бүлгийн амьдралд үр өгөөжтэй оролцоход хэрэг болох мэдлэг, чадвар, байр суурь, хандлага эзэмших үйл ЯВЦ (Брим,1969)

ХҮМҮҮЖЛИЙН БҮТЭЦ

ХҮНИЙ НИЙГЭМШЛИЙН ҮЕ ШАТ

БИДНИЙ ГАРГАСАН АЛДАА

- Сүүлийн 20-30 жилд хүмүүжлийн ажил эзэнгүйдсэн.
- Уламжлал шинэчлэлийг хослуулж чадаагүй
- Бүх нийтийн үйл хэрэг болоогүй, хамтын ажиллагаа сул.
- Явцуу эрх ашигт хөтлөгдөх, туйлшрах
- Залгамж холбоо, уялдаа дутагдалтай.

ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ:

СӨРӨГ ХҮЧИН ЗҮЙЛС

**Нийгмийн
өөрчлөлт, таагүй
орчин**

**Сургалт хүмүүжлийн
ажил дутмаг**

**Гэр бүлийн таагүй
нөхцөл байдал**

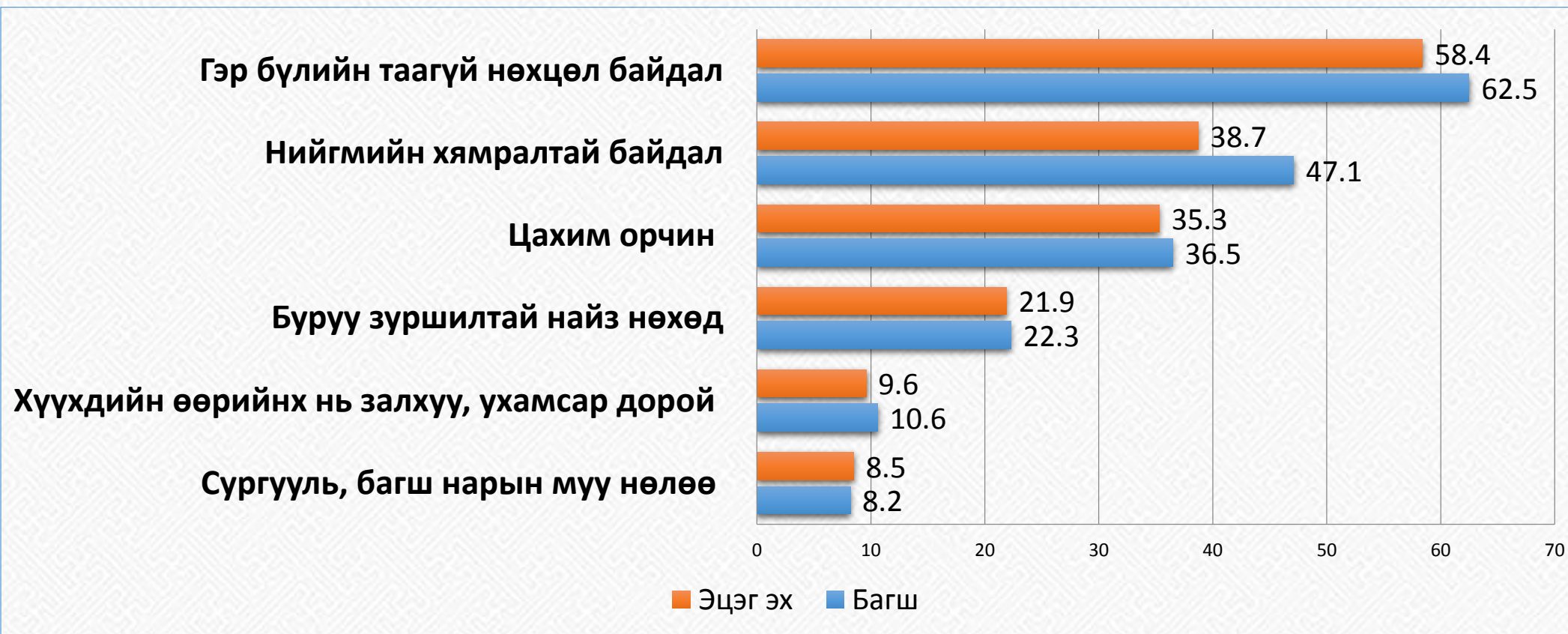

ХҮҮХДИЙН ХҮМҮҮЖИЛД НӨЛӨӨЛЖ БУЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛС

- Судалгаа шинжилгээний ажил дутмаг.
- Үндэсний хэмжээний судалгаа байхгүй

Эх сурвалж: Ш.Ичинхорлоо (2017). Хүмүүжил, түүний талаар хийсэн судалгаа, бодлого.

АСУУДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХЭД БАРИМТЛАХ ЗАРЧИМ

Боловсролын суурь зарчмууд:

- Хүмүүнлэг
- Ардчилсан
- Тасралтгүй, хүртээмжтэй
- Хүүхдийн хэрэгцээ, онцлогт нийцсэн
- Ялгаварлан гадуурхахгүй, нээлттэй
- Соёл уламжлал, шинжлэх ухаанд тулгуурласан

- Бүх нийтийн үйл хэрэг байх;
- Цаг үеийн хэрэгцээ шаардлага
- Цогц, уялдаа зохицуулалт
- Эерэг арга хэрэгсэл ашиглах;
- Ёс суртахууны зарчим
- Туршлага, инноваци нэвтрүүлэх, суралцах боломж дэмжлэг
- Уламжлал, шинэчлэлийг хослуулах

ТУРШЛАГА, БОЛОМЖ

Финлянд, АНУ

- Нийгмийн бүтэц, тогтолцоо,
- Үйлчилгээний хүртээмж
- Хариуцлага, хамтын ажиллагаа
  - Орон нутгийн захиргаа, сургууль, эцэг эх
- Хувь хүний хөгжилд анхаарсан

Хөрш улс орнууд

- Орос, Хятад улсад
  - “Өв тэгш хөгжүүлэх” цогц бодлого, хөтөлбөр
- Японд:
  - Гэр бүл төвтэй хүмүүжил сургалт

БОЛОМЖ, ШИЙДЭЛ

САНАЛ ЗӨВЛӨМЖ: БОДЛОГО БОЛОВСРУУЛАГЧДАД

- Үндэсний хэмжээний судалгаа хийх
- Бодлого стратеги боловсруулах;
- Бүх нийтийн үйл хэрэг болгох;
- Салбар хоорондын түншлэлийг өргөжүүлэх;
- “Монгол хүн”-Инновацийг дэмжих;
- Хүмүүжлийн эерэг аргыг нэвтрүүлэх;
- Урамшуулах тогтолцоог нэвтрүүлэх;
- Эцэг эхийн боловсрол, амьдрах ухааны чадварыг дэмжих;
- ОНМХ-ийн нэвтрүүлэг, ном, гарын авлага хэвлүүлэх;

САНАЛ ЗӨВЛӨМЖ: ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД

- Сургалт, хүмүүжлийн ажлын бодлоготой болох;
- Системтэй, тасралтгүй үйл ажиллагаа явуулах;
- Мэдлэг, хандлага, арга барилаа сайжруулах;
- Хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлэх;
- Хүмүүжлийн эерэг аргыг хэрэглэх, хэвших;
- Монгол ухаан, соёл, уламжлал, үнэт зүйлийг эзэмшүүлэх;
- Сургуулийн нийгмийн ажлын үйлчилгээг сайжруулах;
- Инновацийг дэмжих;